

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 201/22

U Luxembourggu 15. prosinca 2022.

Presuda Suda u predmetu C-204/21 | Komisija/Poljska (Neovisnost i privatni život sudaca)

Nezavisni odvjetnik A. M. Collins: poljsko pravo kojim se mijenjanju pravila o ustrojstvu redovnih sudova i Vrhovnom sudu povređuje pravo Unije

Povreda prava Unije sastoji se od toga što se nacionalnim sudovima uskraćuje mogućnost da u svim slučajevima osiguraju da pravo Unije primjenjuje neovisan i nepristran sud, pri čemu se Disciplinskom vijeću dodjeljuje nadležnost za odlučivanje u predmetima koji se odnose na status sudaca i povredu prava sudaca na poštovanje privatnog života te zaštitu osobnih podataka

Nakon što je Poljska 20. prosinca 2019. donijela zakon kojim su izmijenjena, konkretno, nacionalna pravila o ustrojstvu redovnih sudova i Vrhovnom sudu (Zakon o izmjeni), Komisija je protiv te države članice podnijela tužbu kojom je zahtijevala da se utvrdi da je povrijedila različite odredbe prava Unije. Komisija tvrdi da se Zakonom o izmjeni ograničava ili isključuje mogućnost nacionalnog suda da pojedincima koji se pozivaju na prava na temelju prava Unije osigura pristup zakonom prethodno ustanovljenom neovisnom i nepristranom sudu. Komisija također tvrdi da, s obzirom na to da je Zakonom o izmjeni Disciplinskom vijeću Vrhovnog suda (Disciplinsko vijeće), čija neovisnost i nepristranost nisu zajamčene, dodijeljena nadležnost u predmetima koji se odnose na status sudaca, taj zakon utječe na neovisnost sudaca čiji je status predmet nadzora Disciplinskog vijeća. Osim toga, Komisija navodi da Zakon o izmjeni – time što obvezuje suce da pružaju informacije o svojem javnom i društvenom djelovanju u udrugama i neprofitnim ustanovama, uključujući članstvo u političkoj stranci prije njihova imenovanja, i da te informacije objavljuju – povređuje njihova prava na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka.

Komisija je od Suda također tražila da Poljskoj naloži da do donošenja presude Suda o meritumu u ovom postupku za povredu obveze obustavi primjenu niza odredbi Zakona o izmjeni. Rješenjem od 14. srpnja 2021.¹ potpredsjednica Suda prihvatila je Komisijin zahtjev za tu privremenu pravnu zaštitu. Rješenjem od 27. listopada 2021. potpredsjednik Suda naložio je² Poljskoj da Komisiji plaća periodičnu novčanu kaznu u iznosu od 1 000 000 eura dnevno, od dana dostave tog rješenja do trenutka dok ta država članica ne ispuni obveze koje proizlaze iz rješenja od 14. srpnja 2021. ili, ako to ne učini, do datuma donošenja presude u predmetu C-204/21.

U svojem mišljenju koje je donio danas, nezavisni odvjetnik Anthony Michael Collins najprije smatra da se Zakonom o izmjeni Vijeću za izvanredni nadzor i javne poslove (Izvanredno vijeće) dodjeljuje isključiva nadležnost za odlučivanje o prigovorima kojima se ističe, među ostalim, nepostojanje neovisnosti suca ili suda i za osiguravanje pravnog lijeka u tom kontekstu. U tom pogledu nezavisni odvjetnik naglašava da **samim time** što je Izvanrednom vijeću dodijeljena isključiva nadležnost za odlučivanje u toj stvari, nacionalni sudovi nisu spriječeni u tome da ispituju ispunjavaju li sudac ili sud zahtjev neovisnosti. Naprotiv, ako nacionalni sudovi imaju sumnje u pogledu toga je li ispunjen zahtjev neovisnosti, oni to pitanje mogu proslijediti Izvanrednom vijeću na odlučivanje. Stoga, nezavisni odvjetnik predlaže Sudu da odbije tužbu u dijelu u kojem se njome osporava zakonitost dodjeljivanja isključive

¹ Rješenje od 14. srpnja 2021., Komisija/Poljska (C-204/21 R, vidjeti također Priopćenje za medije br. 127/21).

² Rješenje od 27. listopada 2021., Komisija/Poljska (C-204/21 R, vidjeti također Priopćenje za medije br. 192/21).

nadležnosti Izvanrednom vijeću.

Drugo, nezavisni odvjetnik ističe da Zakon o izmjeni **sprečava sve poljske sudove da istaknu ili razmatraju pitanje je li sudac zakonito imenovan odnosno može li izvršavati sudačke dužnosti**. Prema mišljenju nezavisnog odvjetnika, ta zabrana nije samo ograničena na obvezu suda da se suzdrži od ispitivanja akta o imenovanju suca koje proglašava predsjednik Republike, nego **sprečava poljske sudove da razmatraju pitanja neovisnosti sastava suda**.

Treće, nezavisni odvjetnik primjećuje da, u skladu sa Zakonom o izmjeni, **sudsko ispitivanje usklađenosti sa zahtjevima koji se odnose na zakonom prethodno ustanovljen neovisan i nepristran sud**, uključujući odluku o upućivanju tog predmeta Sudu u prethodnom postupku, **može predstavljati stegovnu povredu**. Budući da Disciplinsko vijeće ne ispunjava zahtjeve neovisnosti i nepristranosti³, postoji povećana opasnost od toga da će **relevantne odredbe Zakona o izmjeni tumačiti na način da omogućuju iskorištavanje sustava stegovnih mjera radi utjecanja na sudske odluke**.

Četvrto, nezavisni odvjetnik A. M. Collins ističe da, iako **Disciplinsko vijeće nije neovisno i nepristrano sudbeno tijelo**, Zakonom o izmjeni dodijeljena mu je nadležnost za odlučivanje u predmetima koji izravno utječu na status i obavljanje dužnosti sudaca ili pomoćnika sudaca. Ti predmeti uključuju zahtjeve za odobrenje pokretanja kaznenog postupka protiv sudaca i pomoćnika sudaca ili za njihovo pritvaranje, predmete u području radnog prava i prava socijalne sigurnosti u pogledu sudaca Vrhovnog suda i predmete koji se odnose na njihovo obvezno umirovljenje.

Stoga, nezavisni odvjetnik smatra da **odredbe Zakona o izmjeni kojima se sucima zabranjuje da razmatraju pitanja koja se odnose na neovisnost suda, odgovarajući sustav stegovnih mjera i dodjeljivanje Disciplinskom vijeću nadležnosti u tim stvarima, svi povređuju zahtjev neovisnosti i nepristranosti suda u smislu prava Unije**. Nezavisni odvjetnik A. M. Collins stoga predlaže da **Sud prihvati Komisijine tužbene zahtjeve u tom pogledu**.

Naposljetku, kad je riječ o obvezi sudaca da prijave svoje članstvo u političkoj stranci odnosno udruženju ili funkciju u tijelu neprofitne zaklade te da te podatke objave, nezavisni odvjetnik smatra da takav zahtjev može dovesti do **obrade osobnih podataka** u smislu GDPR-a. U tom kontekstu naglašava da Poljska nije navela koje je mjere poduzela kako bi zaštitila pravo sudaca na zaštitu takvih osobnih podataka i njihovo pravo na poštovanje privatnog života, **što samo po sebi čini povredu tih prava**.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

---

³ Presuda od 15. srpnja 2021., Komisija/Poljska ([C-791/19](#), vidjeti također Priopćenje za medije br. [130/21](#)).

Ostanite povezani!

